Latweeschu Awises.

92. gada gahjums. ◇ Isnahk 7 reises nedelâ, ari swehtdeenâs.

Maksà:	Maksà par pastu peesuhtot:	Maksà uz ahrsemem:	Par adreses pahrmainu jamaksà 10 kap.	Sludinajumi maksà: par sihku rakstu rind. 10 k., 1. pusê un tekstâ 30 k.
Rigâ un Jelgawâ ekspedejot par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap. par 1/2 gadu . . . 1 „ 20 „ par 1/4 gadu . . . — „ 60 „	par 1 gadu . . . 3 rub. — kap. par 1/2 gadu . . . 1 „ 60 „ par 1 mehn. . . — „ 25 „	par 1 gadu . . . 10 rub. — kap. par 1/2 gadu . . . 5 „ 80 „ par 1/4 gadu . . . 2 „ 50 „ par 1 mehnesi . . — „ 80 „	Numurs maksà 1 kap.	Redakcija un ekspedicija: Rigâ, Wahnu eelâ Nr. 30.

Nr. 18. Swehtdeen, 20. janwari. 1913.

Baltijas Lauksaimneeku Savstarpigâ Kreditbeedriba

Maksâ par noguldijumeem 6% gadâ, uz tekoša rêkina 4½%. Noguldits lidz 31. dezembrim 1,647,833 rbl. 11 kap.

Rigâ, l. Ķēniņu eelâ Nr. 28. Kreevu adrese: Прибалтійское Общество Взаимнаго Кредита Сельскихъ Хозяевъ, Бл. Королерская 28, г. Рига.

Valde: agronoms J. Bisseneeks, tirdz. zinibu kandidati: B. Ozoliņš, R. Dutcens.

Swarigakais no satura:

Sagatawoschanàs uf kara darbeem Balkanos.
Amnestijas leetà.
Humanija mostiscjot.
Ewang.-lut. basnizas likumu reforma Baltijà.

Gatawoschanàs uf kara darbu atjaunoschanu Balkanos.

Sofijà, 30. (17.) janwarî. Ministru padome nolehma usdot armijas wirskomandeeram **usteikt schodeen pameeru**.

Konstantinopolê, 31. (18.) janwarî. Wiseem ofizeereem, kas bij atwalinajumâ un usturaš Konstantinopolê, usdots atgreestees pee saweem kara pulkeem 24 standu laikâ.

Oficiali teek atsauktas sinas par turku kara spehka sadumposchanos pee Tschataldschas.

Londonâ, 31. (18.) janwarî. Serbu delegati riht aisgetos zaur Parisi uf Belgradi. Nowakowitschs noschehlo wajadsibu no jauna isteet asinis, bet bes kara neesot lauschama turku stuhrgalwiba. Serbija zaur kara atjaunoschanu neko neeeguhschot, bet Serbijai esot peenahkums palihdset sabeedroteem.

Sofijâ, 31. (18.) janwarî. Ir issinota pameera pahrtraukschana. **Kara darbus ussahks pirmdeenas wakarâ.** Djeliszeka satikisme gar Adrianopoli apturēta. Pee jauneem kara darbeem nepeclaidis uf kara lauka awischu sinotajus.

Konstantinopolê, 1. februarî (19. janwarî). Par generalissimusu jeb kara spehka wirskomandeeri ir eezelts Mahmud-Schefkets-pascha un par wina weetneeku Saids-pascha. Dibinata tautas aissardsibas komiteja, kurâ 28 lozekli, starp teem prinzis Subachs-Edins, Enwera-beja tehws Hadschi-Alijs, senatori un deputati. Komiteja usaizina dibinat prowintschu komitejas.

Schikri-paschà,
Adrianopoles ai stahwetajs.

Belgradê, 1. februarî (19. janwarî). Preses birojs pasino, ka **Serbija** reisê ar Bulgariju pasinojuse par pameera pagarstraukschanu un **reisê ar Bulgariju ussahkschot kara darbus**.

Apschehloschanas jautajums

teek kreewu awischneezibâ nemitigi jo dsihwi pahrrunats un proti taî sinâ, waj buhtu wehlams, ka atklahtibas eestahdes, kà peem. pilsehtu domes u. t. t. schaî leetâ eerosinatu petizijas jeb luhgumus. Awischu leelakà daka un no winàm isprasitas personas isteizàs prinzipâ par apschehloschanu jeb amnestiju, tomehr tàs issaka domas, ka petizijas un atklahtas pahrrunas taktiskâ sinâ buhtu neweetâ.

Tagad ari awisê „Now. Wremja" winas pasihstamais lihdsstra dneeks Menschikows issaka sawas domas schajâ jautajumâ. Winsch saka, ka Monarcham peetriht apschehloschanas teesiba ari neatkarigi no lahdas jubilejas, ka treewu sodu likumi wispahr esot loti mehreni un ka noseedineeku apschehloschana leelâ daudzumâ nosihmetu neschehlastibu pret pahrejeem, neapwainoteem pilsoneem. Tapat Menschikows ir taks domâs, ka nebuhtu wisai smalkjuhtigi, jubilejas gadijumâ zeret uf kahdeem nebuht labumeem preeksch eerehdneem, turpretim winsch eeteiz uf jubileju dahwat leelakas teesibas tautas aisstrhoneezibai (walsts domei un padomei), kà senà „Semskija Sobora" mantineezei; joprojam deretu atjaunot patriarhatu un wezajai muschneezibai peeschkirt atkal bajaru tituli. Pehz-

Selmena muischà.

Stahsts no P. Weises.

(Turpinajums.)

Deśmità nodala.

Latina wehl guleja, un es nosehdos dsihwojamâ istabâ, kur wareju dsirdet, kad wina pakustetos. Man sirds bija loti gruhta, es asaras wairs nespehju waldit, sahku dikti raudat. Un kad pahrdomaju wisu to gruhto, kas mani nomahza, tur bija weenmehr weena leeta, kura man darija wiswairak sahpju: ka Selmenis schonakt tatschu aisbrauza — ja, lai gan wina draugs bija apgalwojis, ka tas nenotiks!

Pusstundu wehlak eeradàs Kola. Winsch esot skrehjis Marijai pakal, winsch tschukstedams stahstija; ta esot bijusi pilsehtâ, lai scho to apgahdatu. No eesahkuma wina gan stipri rahjusès, bet pehz tam nehmusi winu lihds.

Schodeen jau Selmena muischâ nekur nekahdas kahrtibas nebija.

„Mehs bijàm pee kurpneeka," Kola dedsigi stahstija. „Tahdu gubu sahbaku Marija pahrnesa! Lai papinsch iswehletos un nesin ko wehl. Bija loti jauki, krustmahte Anna!"

Es paloziju galwu, ihsti nemaf neusklausidamàs.

„Un tad Marija teiza — riht wina man zepschot kuhku — tik — tik leelu! Ar daudf rosinem un mandelem eekschâ, un — wisu deenu wina tad dseedaschot un lehkaschot. Un, krustmahte, waj tad riht ir kahda dsimschanas deena?"

„Puisit, puisit!" Es panehmu wina galwinu un eespeedu sawu gihmi wina gaischajos matinos. Nabaga sehns! Ko gan rihtdeena winam atnesis?"

Tad man eemahza prahtâ, zik sawadi Marija isteikusès. Arî wina bija peekehrusès pee sawa kunga ar leelu mihlestibu; wina sinaja, ka tas riht aisbrauks, sinaja ari, kadehl tas notiks un uf kureeni winsch brauks, un tomehr wina runaja, it kà winai rihtdeena buhtu leela swehtku deena! Kà tas bija saprotams?

Ahrâ bija kluša, meeriga rudens deena. Pee debesim nebija neweena mahkonischa, faulite mihli spihdeja; neweena wehsmina nerosijàs, bet tomehr lapa aif lapas lidinajàs no kokeem, greesàs wirpuļodama pa gaisu un nokrita leegi semê. Un weenmehr jaunas lapas noschkihràs un nobira, kà zeribas no zilweka dwehseles.

Es peespeedu sahposcho peeri pee loga ruhts. Waj ari man isputetu pehdejà zeriba, rihtdeenai atnahkot? Es wehl reis wisu pahrdomaju, ko es no Selmena muischas noslehpumeem sinaju.

Wispirms, ka kungs un wina sulainis bija atjaunojuschi apakschsemes gangi, kursch weda uf museju; tad — ka tur tika usglabats dahrgakmenu krahjums. Tahlak — schi noslehpumainà sagatawoschanàs uf zelu. Petruschka nebija leedsees, ka winsch un wina kungs wehl schonakt aiszeloschot; winsch nebija ari leedsees, ka wini behgschot. Wehl nebija isdarits launais nodoms, pehz kura tuhlin notiktu behgschana. Wiss schonakt!

Bet kahda tad Bredowam bija tur dala? Waj wiss tas neislikàs tà, it kà ari winsch —? Bet tas tatschu newareja buht! Es isslehjos un speedu roku uf sirds, kura stipri puksteja. Ne, ne un tuhkstoschkahrt ne! Wezàs Greetas „puika" newareja buht tapis par neleeti!

To es sinaju, to es sajutu — tik droschi, ka es aif preeka satruhkos.

Bet tad wiss tas wareja notikt tikai aif wina muguras; tad winsch tika no drauga maldinats, peekrahpts! Tad wina ustiziba tika neleetigi walkata, lai kaut kà atweeglinatu scho behgschanu!

Es passatijos pulksteni; jau saule sahka reetet. Drudschains nemeers mani sagrahba, man bija jaruna ar Werneru Bredowu, eekam tas buhtu par wehlu! Gribeju winam wisu issskaidrot. Kas sin, ko draugs winam wisu nebija sastahstijis!

Kad es eegahju preekschistabâ, man nahza pretim Marija ar ehdeneem uf paplahtes. Es apwaizajos pehz Bredowa.

„Kungi aisgahja uf pilsehtu," wina teiza un sahka segt galdu.

„Waj wini tur ilgi paliks?"

Wina mani usluhkoja pehtoschàm azim.

„Nesinu — wakarinas man preeksch wineem now jasagahdà," wina ar apdomu teiza.

Es nowehrsos ar saplakuschu duhschu.

Marija iswilka wehstuli no kabatas.

„Waj zeenmahte nomodâ?"

„Ne; waj jums ir kaut kas preeksch winas?"

„Ja; wehstule no kunga."

Istruhkusès es winai tuwojos — ta jau wareja buht atwadischanàs wehstule. To tatschu tagad newareja dot Latinai, tagad, kur wina bija pawisam sanihkusi! Bet eekam es Mariju safneedsu, no Latinas istabas atskaneja wahjsch sauzeens, un mani sahnus pastuhmusi. Marija eegahja pee winas ahtreem soleem.

Es nostahjos uf sleegschna.

Latina jau bija atplehsusi wehstuli un lasija sihki aprakstito lokšni pee swezes, kuru Marija winai tureja. Baiku pilna es gaidiju uf to brihdi, kad wina sahks waimanat, un es negribeju sawàm azim tizet, eeraudsidama, ka winas bahlà seja weenmehr jo wairak nosskaidrojas. Mosleet smaididama, wina atgulàs spilwenos.

Es steidsos pee winas.

„Anna, es esmu tik laimiga!"

Wina speeda man roku.

„Winsch raksta — bet lasi pate!"

Wina man pasneedsa wehstules lokšni, un es lasiju:

(Turpmak wehl.)

dejais, pehz wina domam, tiktu tautâ apsweikts ar sewischku preeku.

Basnizas likums preeksch Baltijas ewang.-lut. lauku draudsem.

„Postimees" nodrukâ reformas projekta galwenos noteikumus, kuri isstrahdati eekschleetu ministrijâ, pamatojotees uz pahrlabojumeem, kuri sawâ laikâ eesneegti no generalgubernatora padomes un Widsemes landtaga. **Pamata noteikumi** ir schahdi:

Draudses un basnizas leetas teek waditas no basnizas padomes un basnizas waldes.

Basnizas padome sastahw no basnizas wezakeem, kurus eezel no katra wehleschanas eezirkna, kahdos draudse sadalita.

Wehleschanas noteek trijâs kurijâs. Pee pirmâs kurijas peeder personas, kuram nekustamee ihpaschumi atmet skaidrus gada eenahkumus Widsemê 1500 rbl., Igaunijâ 1000 rbl. un Sahmu salâ 600 rbl. leelumâ. — Otrâ kurijâ wehlê teeschi tee imobiliju ihpaschneeki, kuru skaidree eenahkumi ir pahri par 60 rbl. (Sahmu salâ 30 rbl.), pahrejee wehlê neteeschi zaur weenu preekschstahwi uz ik 10 wihreem. Treschajâ kurijâ wehlê wisi tee, kuri pehdejos 6 gados wismaz weenu rubli gadâ maksajuschi basnizai par labu.

Pirmâ un otrâ kurija wehlê katra weenu preekschstahwi ik katrâ wehleschanas eezirknî. — Treschâs kurijas preekschstahwju skaits atkarajas no wehletaju skaita un no winu maksajumu summas, bet nedrihkst nekahdâ sinâ pahrsneegt wisu preekschstahwju trescho daku.

— Wiseem basnizas wezakeem ari pee wehleschanam ir lihdsigas teesibas.

— Basnizas preekschneekam un wina palihgam wajag buht beigusceem wismaz kahdas widus skolas 6 klases. — Tomehr basnizas padomei ir teesiba, ar $^2/_3$ leelu majoritati eewehlet ari personas ar semaku isglihtibu.

— Ja pee jauna mahzitaja wehleschanas neweens kandidats nedabû diwas treschdalas no klahtesoscho balsim, tad ne wehlak kâ 6 mehneschu laikâ teek sasaukta jauna sapulze. Ja ari schai sapulezi naw labaka panahkuma, tad mahzitaju eezel konsistorija.

— Nodokli mahzitaja un basnizas eerehdnu ustureschanai gul, kâ lihds schim, uz semes, bet teek wisi atmainiti naudâ un proporzionali (samehrâ) isdaliti uz wiseem nekustameem ihpaschumeem draudsê. Scho atmainischanu aprehkina sewischki schim noluhkam eezelta komisija, un ja wajadsigs, wina to atkal pahrgroza.

— Draudses buhwdarbu deenas atkriht: to weetâ teek paaugstinati semes nodokli, bet ne wairak kâ par peekto daku no wiseem nodokleem.

Uz Kursemi reformas projekts neatteezas.

Eekschseme.

Pret mahtes walodu skolâs.

Bijuschais tautas apgaismoschanas ministrs Kaufmans 1907. g. 1. now. apstiprinaja sewischkus noteikumus zittauteeschu skolam Kasanas, Orenburgas, Kaukasijas, Reetrum-Sibirijas, Turkestanas, Irkutskas un Peeamuras apgabalos. Pee scheem noteikumeem zittauteeschu skolâs bij atkautas deesgan plaschos robeschos mahtes walodas leetoschanai pee mahzibas preekschmetu pasneegschanas. Tagadejais ministrs Kasso atradis, ka schee noteikumi atsta jot loti kaitigu eespaidu uz kreewu walodas eemahzischanu zittauteeschu skolâs un lihds ar to kawejot zittauteeschu jaunâs paaudses peeweenoschanu wisam kreewiskam. Tapehz ministrija sperschot sewischkus sokus un rewideschot 1907. g. 1. now. noteikumus. Esot nodomats zittauteeschu skolâs eewest wisu preekschmetu mahzischanu kreewu waloda, isnemot tikai tizibas mahzibu un skolneeku mahtes walodas mahzischanu. Mahtes walodas leetoschanu mahzibu pasneegschanâ peelaidischot weenigi tajos apgabalos, kur kreewu waloda behrneem pawisam nepasihstama, bet ari tikai pirmajâ un wajadsibas gadijumâ ari otrâ mahzibas gadâ. Ar trescho mahzibas gadu leetojama tikai kreewu waloda, isnemot, kâ jau minets, tizibas un mahtes walodas mahzibu. Kreewu waloda jasahk mahzit ne wehlak, kâ pirmâ mahzibas gada treschâ mehnesî. („D. W.")

N. A. Maklakows un muischneeziba.

Drusku pawehlu, kâ „Russk. Molwa" stahsta, top sinams, ka pee atwadischanâs meelasta, kas Tschernigowâ sarihkots bijuscham gubernatoram un tagadejam eekschleetu ministrim, no 14 muischneezibas marschaleem neweens weenigs neesot peedalijees, to starpâ ari pats gubernas muischneezibas marschals ne. Tikai pehdejâ beedrs bijis pee meelasta klaht, tâ sakot, kâ no amata puses, jo meelasts tizis sarihkots muischneezibas nama telpâs. Schi muischneezibas ifstureschanâs pret gubernatoru stahwot sakarâ ar pehdejâm walsts domes wehleschanam.

Spregi.

No Krasnojarskas sino, ka tur apzeetinats kahds japanu speegs, kursch bijis pahrgehrbees par kineeti un tirgojees ar daschadâm rotaku leetinam. Isneklejot izrahdijees, ka tas ir kahds augstaks japanu ofizeers, gandrizs generalis. Pee wina atrasti plani un sihmejumi.

Par kahdu speegoschanas gadijumu awise „Sewero Sapad. Schisn" raksta setoscho: „Netahl no Lapas stazijas uz Wislas dselszela nakti trihs nepasihstami wihreeschi, eetinuscheesmelnos mehteles un karewju zepurem galwâs usbrukuschi dselszela sargam un apdraudedami to ar rewolwereem, pawehlejuschi winam tos nowest pee Narwas upes dselszela tilta uz Grodnas gubernas robescham, kur tee tiltu ruhpigi apskatijuschi, ismehrojuschi zeku. Tad wini ar swilpeenu sasinajuschees ar saweem lihdsdalibneekeem, kuri bijuschi tuwumâ paslehpuschees un aisgahjuschi uz **Wahzijas robeschu pusi,** nosusdami nakts tumsâ. Ar sargu wini runajuschi pa kreewiski, bet sawâ starpâ pa wahziski.

Soli pret presi.

No Peterburgas sino, ka konfiszets schihdu awises „Zait" 4. numurs par kahdu eewadrakstu. — Awises „Djen" redaktors par rakstu „Muhsu laime" sodits ar 500 rbl. — Konfiszeta awise „Lutsch" par rakstu „Toresi un tagad". — Konfiszets awises „Prawdas" numurs par raksteem „Dsihwe mahza" un „Preses apskats" II.

Tschetri nahwes sodi zaur pakahrschanu

peespreesti Tiflisâ no kara apgabala teesas 4 semneekeem par 2 schihdu nogalinaschanu 1912. gadâ aplaupischanas noluhkâ. Preeksch weena noteesatâ teesa nolehmusi luhgt spreeduma mihkstinaschanu.

Astoni zilweki sadegušchi.

No Ribinskas sino, ka tur naktî uz 17. janwari nodegušchi 2 nami, pee kam leesmâs dabujuschi galu 8 un stipri apdegušchi 2 zilweki.

Peterburga. Par 9. janwara peeminas streika organiseschanu soditi administratiwâ kahrtâ ar 3 mehneschcem aresta katrs 15 zilweki (2 studenti, kahda swehrinata adwokata kundse, mohzitaja dehls, 1 skolotaja un pahrejee — strahdneeki).

— Walsts domneekam Tscheidsem pehdejâ laikâ peenahkuschas daudz telegramas, kurâs issuhtitee suhdsas, ka administrozija leedsotees wineem issneegt likumâ noteikto preeksch apgehrbeem wajadsigo naudu. Schai leetâ nu Tscheidse, kâ sino, greesees pa telegrafu pee eekschleetu ministra beedra ar luhgumu gahdat, ka teek ispilditas issuhtito likumigâs prasibas.

— Issludinata robeschsargu korpusa komandeera pawehle, ka uz wina wispadewigako sinojumu Wina Majestatei Kungam un Keisaram labpatizees Wisschehligaki pawehlet, apbalwot Druschkopolskas pulka 18. Wolinijas robeschsargu brigades apakschkareiwi Belowezku, par to, ka tas 1912. gada dezembri, stahwedams par sargu uz robeschas atklahjis **Austrijas schandarmu isdarito Austrijas telefonu wadu saweenoschanu ar Kreewijas telefonu,** lai zaur to uzkertu kreewu deenesta telefona sarunas.

— Maskawas gubernators Dschunkowskis eezelts par eekschleetu ministra beedri. — Eekschleetu ministra beedrs Solotarews atstahj polizijas pahrsinaschanu un usnemas wisu to departamentu pahrsinaschanu, kuri lihdz schim bij bijuschâ ministra beedra Harusina pahrsinâ.

— Streiks Putilowa fabrikâs isbeigts. — No apzeetinateem strahdneekeem 80 wehl naw atswabinati.

Peterburga. Sewischka teesu palata noteesaja II. walsts domes lozekli Michailitschenko uz 3 mehneschcem zeetumâ par Wiborgas ussaukuma parakstischanu.

Saratowa. Nowousenas zeemata tuwumâ atrasti diwi lihki: straschniks ar **nozirstu galwu** un noschauts **uzadniks.**

Grahmatu apskats.

Redakzijai peesuhtita grahmata:

Laukfaimneeku Kalendars 1913. gadam. Isdewis agronoms J. Bisseneeks. Ap 400 lapas puses beesa, no kuram 128 lapas puses weltitas laukfaimneezifkeem raksteem, 112 kalendarijam, daschadâm sihkâm sinam un tabelem un pahrejâs sludinajumeem. Kâ peebewa schogad dota leela ihpascha lapa aitu, zuhku un putnu kuhts sihmejumeem, kas ruhpigi isstrahdati. Drukats kalendars uz laba papira, glihti un maksâ tikai 30 kap. — Kalendara pirmajâ dalâ, kâ jau teikts, ir parastais kalendarijs lihds ar baltam lapam preeksch peesihmem un ihpaschs darba kalendars, kas rahda kahdi darbi katrâ mehnesî darami. Par scho darba kalendaru ihpaschi jaunakee laukfaimneeki buhs sastahditajam pateizigi. Noderigs ir ari Kursemes un Widsemes pagastu sarakstis lihds ar pasta adresem. Tabeku un daschadu sihkaku sinu schai nodalâ ir loti daudz — winas wisas sche usskaitit naw eespehjams. Kalendara otro un paschu swarigako daku eenem „Laukfaimneezibas rakstu" diwdesmitpirmais krahjums. Winâ wispirms nahk J. Bergs ar diwi raksteem, kuros dod skaidras sinas par dascheem Behrsmuischâ isdariteem ismehginajumeem un eegutteem panahkumeem. — Tahlak A. Skraders apskata somu lopus un kâ somi eegutuschi sawu kulturas lopu sugu. — J. Ledus pastahsta interesantas leetas par bischu dsihwi, kâ tâs strahdâ un puhlas preeksch mums. — J. Purinsch ihsâ rakstinâ apluhko gurkus un winu kulturu. — Labu sehklu, tâs nosihmi un zeku, kâ pee tâs tikt, nopeetnâ apzerejumâ apluhko J. A. Muhsu semturi to lasis ar interesi. — Un tâ ka lihds ar peensaimneezibas attihstibu Latwijâ sahk attihstitees ari zuhkkopiba, tad J. Ledus nopeetnais raksts „Par zuhkkopibu" ir loti weetâ. Schis raksts kupliuats ar daudz sihmejumeem, kuri rahda daschadas zuhku sugas. Winam seko laukfaimneezibas literaturâ jau labi pasihstamais darbineeks J. Sm—ds ar padomu, kâ nesahles wislabak apkarojamas. — Leepa raksta ihsi par formalinu un dubultkromskahbo kaliju peensaimneezibâ un agronoms J. Maswehrsitis par latweeschu weetejo peena lopu sugu un winas nosihmi. Schis sautajums pehdejâ laikâ iszehlis wisai dsihwu un patusu domu ismainu un tapehz katrs winam ar interesi sekos, lai dsirdetu, ko schai leetâ saka weens no labakeem un nopeetnakeem darbineekeem schinî laukâ. No pehdejeem raksteem garakais ir skolotaja J. S. raksts par kooperatiwo sabeedribu attihstischanos Keteringâ un zitâs pasaules malâs. Schim rakstam seko wehl daschi sihkumini un ar to tad ari nobeidsas schi gada kalendars, kursch preeksch muhsu lauzineekeem ir bes schaubam pats labakais, tapehz ka atrodas kretnu spezialistu rokâs un preeksch wina isdoschanas neteek taupiti lihdsekli. Tapehz ari eespehjams winu, kâ saka, waj par welti ispahrdot, nemot tikai pa 30 kap. eksemplarâ. Wisu to eewehrojot, waram tikai wehletees, lai schis kalendars, kursch war laukfaimneekam ari par rokas grahmatu noderet, netruhktu neweena laukfaimneeka bibliotekâ. W—eetis.

Zilweka dsimschana. Maksima Gorkija. Tulkojis W. Dawids. — Isdewis A. Kasaks, Swaigschnu eelâ Nr. 1, dsihw. 7. Rigâ, 1912. gadâ. 16 lapas puses beesa, maksâ 10 kap.

Sihknmi.

Lauvitaju usbrukums isdarits 14. janwarî tirgotaja Monetnikowa namam Aleksandrowkas meestinâ, netahl no Sablinas. Pats tirgotajs bijis aizbrauzis uz Maskawu; mahjâs bijuši tikai seewa ar diwâm meitenem. Laupitaji nostahdijuschi 2 sawus beedrus par sargeem, tad sasehjuschi eesnauduschos sargu, eekahpuschi pa logu namâ un uslauzuschi „sagtu un ugunsdroschu naudas skapi". No turenes tee dewuschees ehdamistabâ ar noluhku uzlaust buseti un noloupit sudraba leetas. Bet tad pamodušes wezâ aukle un usmodinajusi kutscheeru. Tas dewees istabâ, bet pakritis, kerts no laupitaju lodem. Sazhlees trokšnis un saskrehjuschi apkahrtejo namu sargi un namiki ar dakscham un zirwjeem. Laupitaji atklahjuschi uz wineem uguni, pee kam ari weenu eewainojuschi un tad sahkuschi mukt. Tomehr diwus no wineem isdewees saguhstit; pahrejee 4 aisbehguschi, aisnesdami lihds 6000 rbl. W.

Dsihwneeku ehdaji stahdi. Zelotaji, kas apmeklejuschi Widus-Afriku, stahsta, ka tur augot kahds breesmigs stahds, kas aprijot ne tik ween kukainus, bet ari putninus un zitus masakus dsihwneezinus. Widus-Amerikâ aug kahds stahds, kursch wina ehrmotâ isskata dehl eesaukts par „wahzu pihpi". Schi stahda seeds lihdsinas neleelai wasei ar saldu sulu dibenâ, uz kuru ir tik kahri putni un ari peles. Bet schi sula noder tikai preeksch winu eewilinaschanas lamatâs. No isskata puses seeds ir pilnigi newainigs, un plaschi atwehrees itin kâ wisus aizina baudit saldo walgumu, kas atrodas wina dibenâ; bet wajag tikai kahdam masakam dsihwneezinam eelihst seedâ, kad tuhlin ta lapinas zeeschi saklaujas un aptwer winu no wisâm pusem, tâ ka naw ne ko domat par ahrâ tikschanu un nelaimigais kahrumneeks ihsâ brihdî ir pagalam. Ari Eiropâ pasihst scheem lihdsigus stahdus. Wini tikai ir masaki un war nonahwet tikai muschas, taurinus un zitus masakus kukainischus. Ari winu seeda dibenâ ir salda sula, kura peewelk winas tihkotajus, pehz kam seeds aisweras un nospeesch sawu upuri. — W.

Saratowa. Plosas issituma un wehdera tifs. Atsihmeti 77 saslimschanas gadijumi. Skolas slehgtas.

Wilna. Wilnas kara apgabala komandeeris infanterijas generalis Martsons eezelts par kara padomes lozekli. — Kà awise „Djen" sino, tad wina weetâ nahksschot Rennenkampfs.

Nowotscherkaska. Us deenwidu - austrumu dselszela pee Sewernij-Donez peestahtnes notika pretschu wilzeena katastrofa. Sadragati 7 wagoni, eewainots maschinists un wina palihgs.

Tschita. Nodega Samsonowitscha sabeedribas universalweikals. Saudejumu pusmiljona rubku. Prezes un ehka bij apdroschinati.

Baltija.

Igaunu krahj- aisdewu kasu zentralsabeedribas dibinaschana.

Terbatâ sapulzejuschees 13. janwarî 50 igaunu kreditbeedribu un kasu preeksschstahwi, apspreest jautajumu par zentral-sabeedribas dibinaschanu. Tizis nolemts, dibinat naudas eestahschu zentral saweenibu. Statuti jau eesneegti sihkkredita leetu wirswaldei preeksch apstiprinaschanas.

Laulata pahra eewehrojama jubileja.

Prauleenê, Zehsu aprinkî, tureenes Skabarneeku mahjas saimneeks Karlis Warkalis un wina seewa Margreeta swinejuschi 17. janwarî s. g. winu 70. kahsu deenu. Karlis Warkalis esot 98 un wina seewa 92 gadi wezi, bet abi wehl spirgts un weseli.

No Walmeeras. Walmeerâ gandrihs katru deenu eerodas personas, kuras stahw sem polizijas usraudsibas, winu skaits tagad buhs ap 100; scha skaita pawairoschanâs isskaidrojas zaur to ka Rigâ, Zehsis, Jurjewâ un winu aprinkos, tapat neweenâ gubernas pilsehtâ wineem wairs naw atlauts usturetees. Daschs atnahk pilnigi bes kahdeem lihdsekleem zeredams sche atrasts darbu, bet tà ka Walmeerâ nekahdu leelaku fabriku naw, tad daschs pawisam newar darbu atrast, un ir peespeests kertees pee zitu kabatam, jeb isdarit kahdu zitu nojeegumu, lai dabutu sew usturu; daschi gan pahreet dsihwot uz zitureeni, par peemehru uz Walku, Smilteni un daschi uz Kursemi. Polizijai ir daudz darba schaî leetâ. Pehdejâ laikâ Smiltenes knajeene Lieven nopirkusi Walmeerâ namu un eerihkojusi tur preeksch schahdam personam darbnizas: kà galdneeka, kurpneeka, segleneeka u. t. t. „W. S."

No Weismaneem. Schejeenes Kaku krogâ pagahjuscha gada septembra mehnesî bija eerades uradniks straschniku pawadibâ, lai noturetu kratischanu, jo pee weetejâs aprinka polizijas peenahkusi suhdsiba, ka minetais krodsineeks tirgojotees slepeni ar degwihnu. Pee kratischanas uieets ari wairak dejmitu pudeku ar degwihnu un ziteem stipreem dsehreeneem. Schâs pudeles tika konfiszetas un leeta pati nahza meera teesas preekschâ. Krodsneeks gan aizrahdija, kà dsehreenus winam usdewis apgahdat kahds kaimiņsch preeksch godibam, bet teesnescha kungs tam nepeegreesa nemaz wehribas, nospreeda krodsneekam par tirgoschanos ar aizleegteem dsehreeneem tschetrus mehneschus nosehdet. Krodsneeks leetu pahrsuhdseja pee meera teesnescha sapulzes, bet ari tur neka nepanahza; tika apstiprinats meera teesnescha spreedums.

Tagad ir ilgi gaiditais zeka laiks eestahjees, laudis tad ari steidz sawas braukschanas isdarit, jo newar jau sinat, zik ilgi sneegs pastahwês.

Arnolds.

Koknese. Schejeenes Koseros 13. janwara naktî sagki atlauzuschi klehti un nosaguschi gatu un daschadu mantibu par kahdeem 100 r. p

Daugawpils. 15. janwarî uz kahdas no schejeenes leelakam eelam tika apzeetinats pilsehtâ popularais adwokats A. Basels. Runâ, ka apzeetinaschana stahwot sakarâ ar dselszela aferistu bandas leetu. — Tanî paschâ deenâ weetejâs inteligenzes starpâ isdaritas plaschas kratischanas. Daschi ir ari apzeetinati. W—s.

Ahrsemes.

Austro-Ungarija mobilisejuse gandrihs wisu sawu kara spehku.

No Wines sino 18. janwarî: Uz tautas weetneeku peeprasijumu par eesaukto rezerwistu atwalinaschanu kara ministrs paskaidroja, ka neesot eespehjams apmainit ar ziteem rezerwisteem Bosnijâ, Herzegowinâ un Dalmazijâ eesauktos rezerwistus, jo **minetos apgabalos eesaukti kara deenestâ wisu gada gahjumu rezerwisti.** Zitos Austro-Ungarijas apgabalos, kur eesaukti tikai daschi gada gahjumi rezerwisti, tahda apmainischana buhtu pretlikumiga, jo papreeksch teekot eesaukti jaunakee un tad tikai wezakee rezerwisti.

Mehginajumi atjaunot meera sarunas.

Londonê, 31. (18.) janwarî. Pehz Reitera telegrafa agenturas sinam Anglijas ahrleetu ministrs Grejs nodewis turku delegateem bulgaru delegata Danewa pasinojumu, ka meera sarunas war atjaunot tikai tai gadijumâ, ja Turzijai atsakâs no Adrianopoles. Turku delegati wehl naw sanehmuschi pawehli atstaht Londoni.

Panamas kanalu atklahs schogad.

Panamas kanala buhwetajs palkawneeks Getals paskaidrojis kahdâ 16. janwarî s. g. Nujorkâ turetâ runâ, ka lai gan semes eebrukumi nowilzinot kanala darbus un buhwes darbu galiga nobeigschana eesneegschotees 1914. gadâ, tad tomehr jau schogad no 20. maija sahksschot likt kanala sluhschu wahrtus un pehz tam, uz gada beigam, laidischot zaur kanalu pirmo kugi no Atlantijas uz Kluso okeanu.

Riga.

Juhrleetu ministrs admirals Grigorowitschs usturejâs aizwakar Rigâ, apluhkoja Lange u. behla kugu buhwetawu un aisbrauza wakarâ ar ahtrwilzeenu uz Peterburgu.

Jahna gildes wezakais G. Schmidts wakar swineja sawa pulksteņu weikala 25 g. pastahweschanas swehtkus.

Par Joann fon Rautenfeldu patlaban eesahkts iidot noweli kreewu walodâ ar nosaukumu „Kur taisniba." Pirmâ burtniza jau isnahkuse grahmatu apgahdneezibas „Saule" isdewnmâ un maksâ 24 lappuses 5 kap. Latweeschu walodâ schi nowele isnahks drihsumâ un tajâ pateesi attehlos wisus notikumus par Joanu fon Rautenfeldu un wina apprezeschanos ar Emiliju Kugeneek. P.

Wez-Mihlgrahwis. Tagadejâ muischas ihpaschneeze Rigas birschas komiteja pahrdewuse preeksch jaunas kugu fabrikas 54 muischas nomneeku semi, tecm to pat eepreeksch neteikusi. Teem nomneekeem, kuri bijuschi pee birschas komitejas par to schehlotees, ta paskaidrojusi, ka nomneekeem tuhlin jaislihgst, bet ja wini to nedarîs, tad wineem 6 mehneschu laikâ janojauz sawas ehkas un jaaiseet; pretejâ gadijumâ birschas komiteja islikschot winus no mahjam bes kahdas atlihdsibas. Daschi nomneeki ari mehginajuschi islihgt ar birschas komiteju, bet ta sola atlihdsibu tikai par ehkam un ne wairak par $^2/_3$ no winu ihstâs wehrtibas. Par semes laboschanu un sakku un augtu dahrsu eerihkoschanu notezejuschos 30—40 gados turpretim birschas komiteja nemaksâ nekahdas atlihdsibas. Pehz birschas komitejas eeskata winai neesot jamaksâ kahda atlihdsiba ari par ehkam, bet to wina tomehr gribot darit tapehz, lai nerastos starp winu un nomneekeem prahwoschanâs, kas waretu ilgt daudz gadus, kà tas ar Solitudes un Tihrinmuischu ihpaschneekeem un winu nomneekeem notizis. Gadeem ilgu prahwoschanos birschas komiteja newar peclaist aiz tam, ka nomneeku seme winai janodod tâs pirzejai, zik sinams, jau tekoschâ gadâ, kad ari fabrikai jabuht gatawai, lai paspehtu ispildit sawu lihgumu ar waldibu un nodot tai lihdz 1914. gada beigam gatawus kugus par 5 miljoneem rubku. Schis apstahklis ir weens, kas dod nomneekeem eespehju peespeest birschas komiteju ismaksat wineem peenahzigu atlihdsibu neween par ehkam, bet ari par dahrseem un semes kultiweschanu. Scho eespehju wineem dod ari wehl otrs apstahklis un tas ir, ka wini naw wis nomajuschi semi uz nenoteiktu laiku, bet katrs uz sinameem. Muischa isnomaja wineem kailâs smiltatnes kultiweschanai paschâ sahkumâ uz 10, 12 un wairakeem gadeem, pehz kuru notezeschanas tee lihdz pat schim laikam ir klusam pagarinati allasch un allasch no jauna un tà tad winus newar wis isdsiht pehz eegribas kurâ katrâ laikâ, bet par winu aiseeschanu warbuht runa tikai pehz kontraktu gadu aptezeschanas un likumigâ laikâ isdaritas atteikschanas Eewerojot ari to, ka nekur un nekahdâ gadijumâ muischa newar isdsiht nomneekus no winu mahjam, waj likt tâs noplehst bes peenahzigas atlihdsibas un nemaksajot nekahdu atlihdsibu par semes kultiweschanu un dahrsu eerihkoschanu, kà tas peerahdijâs ari ar minetteem solitudeescheem un tihrmeeescheem, mihlgrahweeschi apnehmuschees noturet kopeju sapulzi pagasta namâ un eewehlet pilnwarneekus leetas weschanai teesas un likuma zelâ, ja wineem neisdotos ar labu peedabut birschas komiteju pee peenahzigas atlihdsibas tiklab par ehkam, kà par dahrseem un semes kultiweschanu. St.

Laupischanas. Ignatijam Schingelam no Popowa eelas Nr. 8a aiswakar naktî 5 wihreeschi usbrukuschi Romanowa celâ pee dselszela, nogahsa winu semê un nolaupija winam wirsswahrkus 20 r. wehrtibâ. — Wakar ap plkst. 6 wakarâ 2 wihreeschi eebrukuschi Prowodnika fabrikas strahdneeka Jekaba Kaschmana dsihwoklî Tilta celâ Nr. 13, kur atradusees tikai wina 16 g. wezâ meita Pauline. Weens sagrahbis to un aisschnaudsis tai kaklu, kamehr otrs nolaupijis no kumodes 160 rbl. un tad abi aisbehguschi. p.

Relaimes gadijumi. Zentralajâ pretschu stazijâ wakar 22 gadus wezais strahdneeks Ambrosijis Schischks no l. Maskawas eelas Nr. 48 krita ar planku tik nelaimigi, ka ta ustrita winam uz kruhtim un to bihstami eewainoja; Salamandra fabrikâ 40 g. w. strahdneekam Jahnim Kuhlim no Ropaschu eelas Nr. 44 paspruka wakar pee „formas" leeschanas kahds daikts un kehra winam schokla kaulu, kuru pilnigi sadragaja un gruhti eewainoja ari wisu gihmi; Krumera koku fabrikâ 45 g. w. strahdneeks Leons Lebezkijs no Slokas eelas Nr. 51 pakrita wakar sem wagona, ar kuru eesauza winam wairakus sahnkaulus. Eewainojumi wiseem ir tik bihstami, ka uz winu isahrsteschanu maz zeribas, lai gan winus tuhlin aisweda uz pilsehtas slimnizu. p

Ugunsgrehki. Peterburgas schosejâ Nr. 5, atkausejot aissaluschu uhdenswada truhbu, aiswakar plkst. $10^1/_4$ deenâ aizdegâs Mikelsona koka namam grihda un seena, bet drihsi peesteiguschees ugunsdsehsejs ahtri nodsehsa uguni. Saudejumu rehkina pee 100 rbl.; plkst. $10^1/_2$ wakarâ aiz neusmanibas aizdegâs Taurina malkas schkuhnis Filipa celâ Nr. 1 Pahrdaugawâ, bet uguni nodsehsa pirms ugunsdsehseju eeraschanas; stundu wehlak ugunsdsehsejus issauza uz m. Smilšu eelu Nr. 12. kur Seliga namâ kahda dsihwokla skahrda skurstenî kwehpi bija aizdeguschees. Uguni nodsehsa paschâ sahkumâ; plkst. $12^3/_4$ pagahjuschu naktî nesin kà uguns izsehlâs Jansona stuhra koka namâ Palasta dambî Nr. 3, kuram isdega behnini un greesti. Saudejumi ir pee 1000 rbl. keli. — Schoriht plkst. $7^1/_4$ ugunsgrehks izsehlâs Aleksandra celâ Nr. 182 galdnizâ, kur ugunsdsehsejs wehl strahdaja wisu preekschpusdeenu, tà tuwaku sinu truhkst.

Sahdsibas. Rigâ eebrauzis kahds Irschs Abelis, apmetees Alischulera mebeletâs istabâs Parka celâ Nr. 1a, kur nakî uz 1. janwari no pagalies nosagti, pascham gukot, 300 r. p.

Pilsehtas darba usrahdischanas birojs 1912. gadâ teek raksturots ar schahdeem skaitleem:

Wisa gada laikâ swabadas weetas perteiktas: wihreeschu nodalâ 3888, seeweeschu nodalâ 5259, no tàm tika aizņemtas 3150, resp. 3915. Weetas mekletaju bija: wihreeschu nodalâ 7501, seeweeschu nodalâ 6318.

Sinatne un mahkslа.

No Rigas Latweeschu teatra biroja. Schodeen, deenâ — pehdejo reiz behrnu lugu „Ehrkschku rosite", bet wakarâ — „Katjuscha Maslowa". Schi luga leelâ mehrâ modinajusi publikas interesi.

Telegramas.

Berlinê, 31. (18.) janwarî. Reichstags otrâ lasijumâ peenehma likuma projektu par muitas pamasinaschanu uz gatu lihdz 19. martam 1914. gada.

— 1. februarî (19.) janwarî. Uz waldibas peeprasijumu Amerikas neatkarigee naftas ruhpneeki pasinoja, ka katrâ laikâ warot apgahdat preeksch Wahzijas monopola pahrwaldes 700,000 tonnu petroleja.

Winê, 1. februarî (19.) janwarî. Awise „Fremdenblatt" sino, ka podpalkawneeks prinzis Hohenloe nahkoschâs deenâs braukschot uz Peterburgu, lai nodotu Wina Majestatei Keisaram Austrijas keisara Franza Josefa paschrozigi rakstitu wehstuli.

Parisê, 31. (18.) janwarî. Diwi laupitaji deenâ uz eelas usbruka bankas apkalpotajam un nolaupija 55,000 frankus.

Deputatu namâ deputats Wiolets peeprasija kara ministram par Pati-de-Klama usnemschanu armijâ. Lihdsschinejs ministrs Milerans paskaidroja, ka to bijis nolehmis jau agrakais ministrs Mesimijs. Pehz dsihwâm debatem deputatu nams ar balsu wairakumu pahrgahja uz deenas kahrtibu (dehl Pati-de-Klama usnemschanas bij peespeests atkahptees kara ministrs Milerans(.

Londonê, 31. (18.) janwarî. Admiralitate sanehmuse sinu, kb pee Omanas krasta Persijas juhras lihzî pasudis bes wehsts kreisera „Perseja" kuters ar 1 leitnantu un 8 matroscheem. Domâ, ka kuters gahjis bojâ no wehtras.

Sofijâ, 1. februarî (19. janwarî). Swescha walstu kara agentus nepeelaidis uz kara lauka.

Konstantinopolê, 1. februarî (19. janwarî). Adrianopoles aisstahwetajs Schikri-paschâ paaugstinats par diwisijas un Skutaru aisstahwetajs palkawneeks Hafans-Risa par brigades generali.

Rumanija mobilisê.

Londonê sanemta no Bukarestes priwat-sina, ka kehninsch Karlis esot isdewis pawehli par Rumanijas armijas mobilisescha nu.

Atbildigais red.: M. Purinsch.

Isdeweja: Sabeedriba „Latweeschu Awises".

Steidsatees! 28. aprilî 1913. g. Renokawejatees!

Leela sudraba un selta lotereja!

par labu kroniski slimeem behrneem.

1. winnests: Keisareenes Aleksandras Feodorowuas dahwana; 2. win. Leelku jes Elisabetes Feodorowuas dahw.; 3. winnests: Le lkraja Nikolaja Nikoladwitscha dahwana, 4 w: selta gabals jeb **10.000 rbl.** skaidras naudas; 5 winnests: **automobilî** 2700 rbl wehrtibâ jeb 2025 rbl naudas; 4 winnesti pa 1000 rbl. wehrtibâ jeb 750 rbl. naudas; 2 win. pa 500 rbl. wehrtibâ jeb 575 r. naudas, 4 win. pa 100 rbl. wehrtibâ jeb 75 r. naudas; 4 win. pa 80 rbl. wehrtibâ jeb 60 rbl naudas; 4 winnesti pa 40 rbl. wehrtibâ jeb 45 rbl naudas; bez tam isloses 2 firgus, 2 gowis un 8000 daschadu sudrabu leetu. Uf katràm 100 biletem kriht 5 winnesti.

Bileschu zena ar peesuhtischanu: 1 bilete 84 kap., 2 bil. 154 kap., 3 bil. 231 kap., 5 bil. 378 kap., 10 bil. 735 kap., 15 bil. 1092 kap., 20 bil. 1442 kap., 25 bil. 1799 kap. Winnestu tabele ar peesuhtischanu 12 kap. Uf pezmaksu biletes neissuhta. Adrese: Г-ну Я. П. Бигестанъ, Ливенгофъ, Витебск. губ.

200,000 rbl., 75,000 rbl., 40,000 rbl. 25,000 rbl. u. t. t.

Walsts originalâs **Islosejuma biletes**

2-tra aisnehmuma uf **1. martu 1913. gadâ** ar **6 rbl. 60 kap.** eemaksu

pahrdod bankas nams **M. S. Matusowsky, Kijewâ.**

Банкирскій домъ М. С. Матусовскій, Кіевъ, Александровская площадь 10.

Tee, kuri eemaksajuschi 6 r. t., dabun **diwdesmit peeko** tala no islosejuma, kas wareta krist **1. martâ 1913. g.** uf tribsdesmit islosejuma biletem no 2-trâ atsnehmuma, kuru numuri nareiji atsihmeti uf kwihtem un kuras teek issuhtitas tuhlim — pehz eemaksas saneschan s. — Tiraischa gadijumâ eemaksu atmaina bez maksas uf kwihtem par 30 biletem preetsch nahkoschâ islosejuma, t. i. 1. martâ 1913. g.

1. martâ un 1. maijâ 1913. gadâ pawisam kopâ ir 600 pilnu bil. par 1,800,000 r.

Islosejumi noteek Walsts Bankas kantorî Peterburgâ un tateles teek nodotas wisses laikrakstos.

Peesihme: Naudu issihtot luhdsu usdot pareiju adresi preetsch **apdroschinatâm** wehstulem.

2 kwihtes lai nemtu balsu 60 biletes 13 rbl. 20 k.

3 kwihtes lai nemtu balsu 90 biletes — 19 rbl. 20 k.

Kwihtes ari teek issuhtitas uf pezmaksu pehz 3 r. eemaksas saņemschanas par katru kwihti.

Slimeem

Slimos, kuri leeto **Poehla sperminu**, puhlas apmahnit ar daudz soloschâm reklamam no sehklu dselsskâdruma peekam atklabti schinis reklamâs peewed fakrus un atbalstas uf ahrsemju mahzito wahrdeem un publem, kuri par nekad naw schos preperatus redsejuschi. Mehs usskatam par sawu peenahkumu ai sargat slimos no scheem wiltoteem preperateem, kureem naw nekas kopejs ar Poehla sperminu, bet beesschi saur wesellibai kaitigas weelas. **Neirastenijas, wezuma nespehka, dsimuma nespehka histerijas, neiralgijas, masasinibas dilona, sifilisa, dsibwsudraba seku, sirdskaites, (aptaukoschanâs, pahrkalkoschanâs, sirds klapeschanas, neiweenadas pukstetschanas, miokarditu) arteriju pahrkalkoschanâs, alkoholisma, muguras smadsenu isschuhjschanas, treekas, slimibu wahjuma, pahrpuhleschanâs un** zitos gadijumos tikai ar

POEHLA sperminu

eegubti spihdoschi panahkumi, par kureem leesina eewehrojamakosmahzitu wihru un ahrstu nowehrojumi wisâ pasaulê. Wajadsigs peegreest eew bribu nosaukumam **Sperminu — Poehl** un atteikties no wisseem daschadu nosaukumu schkidrumeem un ekstraktem par kuru wasmehrtibu isdota sewischka broschura, kas ar jaunako literaturu par sperminu, teek issuhtita par welti Poehla sperminu dabujams wisâs aptiekâs un aptieku pretschu magasinâs.

ORGANOTERAPEITISKS INSTITUTS
PROFESSORS DR. POEHL & D-LI
KEISARISKA PILSGALMA
PEEGAHDATAJI
ST. PETERBURGA.

Jogurts,

lietâšanai fagremoschanas uslabschanai, asinu, nervu u. z. atjaunoschanai.

Sauss preparats mahjas wajadsibam:

Zena pa pastu ar usliktu pehzmaksu pa wisu Kreewiju.

30 porzijas pulwera	30 masâs	itikla truhbinâs	2 rbl.
28 „ „	4 leelâs	„ „	1 „
32 „ (ilmbiole)	4 „	„ „	1 „

Peena bakteriologiskâ laboratorija

ЭНГЕЛЬСГАРДСГОФЪ,

Ст. Хинценбергъ, С.-З. ж. дор.

Sodalgots Dreidenê — starptautiskajâ higienikajâ izstadê.

Baltijas Lauksaimneeku Savstarpigâ Kreditbeedriba

Rigâ, Leelâ Ķeniņu eelâ 28.

Telef. 63-48.

BILANCE

31. dezembrî 1912. gadâ.

Aktivâ.	Rbl. K.	Passivâ.	Rbl. K.
Kasê u. uz tekoš. rēķina citâs krediteestâdês	58.657 45	Rîcibas kapitals: 315 beedru eemaksas	165.655 —
Vērtspapiri: apgrozibas kapitala	12.500 —	Rezerves kapitals	1.679 06
Diskonteti vekseļi	295.419 10	Noguldijumi: a) uz laika	1.421.606 45
Diskonteti zolo vekseļi, nodrošinati caur: a) vērtspapireem	9.980 —	b) uz veenkârša tek. rēkina:	226.226 66
b) nekust. īpašumu	311.700 —	Special-tekoši rēķini nodrošinati caur vērtsp. privatâs krediteest.	9.967 64
Aizņēmumu rentes	116 66	Dividendes	696 30
Protesteti vekseļi: ar ne maz kà 2 parakst.	493 25	Krona nodokļi un nodoklis no tîras peļņas.	244 62
Beedru spec.-tek. rēķ., nodrošinati caur a) obligacijam	606.760 12	Pārejošas zumas	754 30
c) precem un preču dokumenteem	589.748 31	Rentes par 1913. g.	13.434 24
Inventars	2.889 80	Aizdevumu rentes un dažadi eenâkumi	108.046 06
Atmaksajami izdevumi.	6 89		
Tekoši izdevumi	13.516 90		
Izmaksatas noguldijumu rentes un komisija	41.521 85		
	1.943.310 33		1.943.310 33

Noguldits lidz 31. decembrim 1912. g. 1,647,833 r. 11 kap.

Kreditbeedriba maksà par noguldijumeem lidz 6% gadâ: skaitot no noguldijumu deenas neatvelkot krona nodokli; uz tekoša rēķina — 4½%. Noguldijumus izmaksà bez eepreekšejas uzteikšanas. Noguldijumus peeņem un izsûta pa pastu. Kreditbeedriba ņem par aizdevumeem no 6—7½%. Peeņem vekseļus un preču zîmes preekš eekasešanas. Darba laiks no ½10—3. Bez tam no 5—7 peeņem noguldijumus un izmaksà procentus.

Valde.

Jelgawas Pal hdsibas Beedr.

Swehtdeen 27. janwarî, pulksten 3 pehz pusd. Latweeschu Beedribas maijajâ sahlê.

pilna sapulze

ar schahdu deenas kahrtibu:

1) Sapulzes wadona wehleschana.
2) Gada pahrskats.
3) Rewidentu sinojums.
4) Telpu jautajums.
5) Daschadi pahrspreedumi stoinu nobeschâs.

Peesihme: Preekschlikumi pilnai sapulzei eesneedsami waldei lihds 26. janwarim.

6) Wehlestanas.

Peesihme: Ja tad nesanahktu likumigais beedru skaits, tad otreisiga sapulze buhs 3. februarî tai paschâ weetâ un laikâ, kura buhs spreedumspehjiga, neluhkojot uz sanahkuscho beedru skaitu.

Beedru grahmatinas usrahdamas.

Vreekschneeziba.

Ogles

tihra behrsa 60.000 tschetwerti jeb 3000 kubik. lehrsa maltas preetsch sadedsinaschanas oglem un ari tikpat daudz jauktu ogļu peegrasa katru gadu preetsch eksporta pehz kontraktu uz 5 gadeem. Wehstules ar pilnu noteikumeem wisdrihsakâ laikâ adresê Въ Кронштадтъ, почта, предъяв. почтоваго билета № 846.

Buhwgruntes

pahrdodamas Jelgawâ, pagarinatas Swehtes eelas galâ, gar Sakaudahrza eelu, pilsehtas kanalizazijas un uhdensvadu rohbschâs. Peeprasams K. Berris dre bu meistalâ Veetalâ eelâ 3

Selta medalis Londonâ 1893 g.

Sargatees no wiltojumeem! Prowisora

G. F. Jürgens'a

Bor-Timolin seepes

pret swihdschanu, nobeesschanu, saules plankumeem pinnem un dselteneem plankumeem.

Smarschigas, augstakâ labuma

tualet seepes.

Dabonamas wisur!

1/1 gab. 50 kap. 1/2 gab. 30 k.

Galwenâ noliktawa pee G. F. Jürgens'a, Maskawâ.

Kaut peewila ahra wahrti —
Ahrâ sême nowaibâs.
Daudz bij sahpju, daudz asaru —
Wisas sême apguluschas.
Daudz wehl pahri palikuschu,
Weklê weetas kur apgult. M. S.

R. L. B. Latweeschu muzejs

(Rig. Latw. Beedr. namâ)

publiski atwehrts pa swehtdeenam no pl. 10—12½ deenâ un treschdeenam no pulkst. 11—2 deenâ.

Eejas maksa 20 kap., skolneekiem 10 kap., skolneekiem weenkopus pa skolam ar klasem 5 kap.

Muzejâ jaeerodas laikâ.

Muzeja pahrstitâ.

Seme

apm. 1000 puhrweetas teek pahrdota par dsimtu daschada leeluma gabalos par 150 rubļu puhrweetâ

Ahnes muischâ

5 werstes no Jelgawas.— Teek ari isdots uf muhscha rentî buhwplosti wagarnizu buhwei pee Maskawas Wensprils dselsceļa stazijas „Keiserling" netahlu no Leelupes kstasta — Japeeprasa Tetelmindes Jegeros pee pahrwaldneeka J. Neubert ka. Telefons 876.—

Jaun. Rig. Teatris

Romanowa eelâ 25., tel. 5-55.

Swehtdeen, 20. janwarî 1913. g.

Deenas israhdes weetâ:

preekschlasijums par Aspasiju

no A. Deglawa.

Ee-ejas maksa: sahlê numuretâs weetâs — 30 kap., nenum. — 20 k. balkonâ — 10 kap. Beedreem un skolneekeem puszenas.

Sahkums pulksten 2 deenâ.

Swehtdeen, 20. janwarî 1913. g.

Wakara israhde par parastâm zenam

Israhdis pirmo reisi:

Skrandu mahzitajs.

Paula Zodera luga 6 ainâs. Tulkojis J. Wainowskis.

Reschisors: dir. Teodors Amtmans.

Sahkums pulksten 7½ wakarâ.

Direkzija.

Rig. Latw. Teatris

(Interim-teatri Wuschkina bulwarî)

Swehtdeen, 20. janwarî 1913. g.

Deenas israhde par pasemin. zenam.

Israhdis:

Prinzese Ehrkschku Rosite

Seemswehtku pasaka peezos zehleenos no A. Görnera. Tulk. E. Kozinsch.

Reschisors: Dir. Peters Osolinsch.

Dirigents: Makfis Hebestreits.

Muzika no A. Fischera orkestra.

Israhdes sahkums pulkst. 2½, beigas ap pulkst. 5 wakarâ.

Wakara israhde par parastâm zenam.

Israhdis:

Katjuscha Maslowa

(„Augschamzelschanâs")

Drama 6 zehleenos pehz grafa Lewa Tolstoja romana sorakstijuschi S. Trefilows un O. T. Jesimowa.

Tulk. B.

Resch.: Dir. Peters Osolinsch.

Israhdes sahkums pulkst. 8, beigas ap pulkst. 11 wakarâ.

Teatra Komisija.

Drukats fabeedribas „Latwijas" drukatawâ, Rigâ, Paulutschi eelâ Nr. 15.